

Mesterháza

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV 2017

128/2017. (XII. 14.) sz. önkormányzati határozattal elfogadva

1. Bevezetés, köszöntő

Kedves Olvasó!

A 2016. évi LXXIV. törvény a településkép védelméről markáns változást hozott mindennapi életünkben, hiszen egy rendezettebb jogszabályi környezetet teremt az épített- és táji környezet számára a településeken. Ez azt is jelenti, hogy a településkép védelméről minden településen, immár külön, helyi rendelet kell alkotni, ami a helyi építési szabályzat mellett fontos szabályozó elem lesz főként az építkezések, átalakítások, felújítások során. A helyi településképi rendelet megalkotásához, jelen Településkép Arculati Kézikönyv nyújtja a szakmai alapot.

A Kézikönyv, amit most kezében tart, egy olyan útmutatót jelent, ami közérthető formában hivatott elmondani és elmagyarázni, azokat az építészeti irányokat és javaslatokat, amit a település épülő, fejlődő jövőjében majd az itt élők és a beruházók számára alapul kell venni. Többnyire a „Hogyan?” kérdésre ad egzakt választ, a településen már fellelhető jó példákkal és egyéb magyarázó ábrákkal. Célja, a közérthetőség, a mindennapi felhasználást szolgálja és segíti.

A Kézikönyv egyik legfőbb célja tehát az értékmegőrzés, az épített örökségünk, múltunk megőrzése és annak, jövőbeliségének szilárdabb alapokra helyezése. Bízunk benne, hogy a Kézikönyv valóban használható lesz Ön számára és megfelelő alapot biztosít arra, hogy sikeresen megvalósítsa céljait, ezzel is gazdagítva a települést!

Reméljük, a Kézikönyvet tovább bővíti majd jó példával, ezzel is segítve a Kézikönyv és egyben a település folyamatos fejlődését!

Virág Attila

geográfus

2. Mesterháza bemutatása

Mesterháza a Répce mellett, Sárvártól 15 km-re északnyugatra, Bükfördőtől 8 km-re keletre fekszik.

A település nevét 1426-ban Vesterháza alakban említik először. Neve a német eredetű régi magyar Vester személynévből származik. 1433-ban Vesteryaza, Vesterhaza alakban szerepel. 1479-ben említik először mai nevén Mesterháza alakban. 1910-ben 299 magyar lakosa volt, Sopron vármegye Csepregi járásához tartozott. A községet érintette a Sárvár–Répcevis–Felsősláztó-vasútvonal, amely 1913. november 8. és 1974. május 26. között üzemelt, majd a pályát felszedték. Az 1950-es közigazgatási reform során Vas megyéhez csatolták.

A település jelenlegi lakónépessége 147 fő (2017. KSH). A település kedvező határmenti fekvéssel rendelkezik. Mesterháza a Répce mentén, egyedülálló természeti környezetben fekszik.

3. Örökségünk, büszkeségünk

A település egyik épített öröksége az országosan is védett **Jekelfalussy-kastély és harangláb**.

Külső: Utcai homlokzata nyolctengelyes, csonkapárkány zárja. A végigfutó könyöklőpárkányon ülnek az egyenes záródású, tagozott szalagkeretes, szemöldökdíszes ablakok. A faltagolás, valamint az ablakok kialakítása az egész épületen megegyezik. Nyugati homlokzata három- (a középső átalakított), a keleti egytengelyes. Udvari homlokzata közepén, 3-3 ablaktengely között, két tengely szélességben portikusz látható: a háromrészes főpárkányt négy darab, tojással díszített római dór (toszkán) oszlop támasztja, a gerendázaton tagozott keretű timpanon. A síkfödémes portikusz alatti homlokzatot négy, tükrös pilaszter tagolja, közöttük nyílik a szegmensíves bejárat. A belső ajtókeret zárókövében 1842-es évszám. Kontyolt nyeregtető, cserépfedés. A kastély kertjében kis téglány alakú épület áll, mely egykor talán kápolnaként funkcionált, később tejszarnokként szolgált. A főhomlokzat párkányát két toszkán féloszlop és négy toszkán oszlop tartja, egyre növekvő oszloptávolsággal. Pronaoszt a naosztól elválasztó falat két, félkörzáródású, kökeretes ablak töri át, hasonló két ablak töri át a naosz oldalfalait is. A kápolna többi fala jellegtelen, csupán a főpárkány fut végig a falakon. A kastélytól keletre magas, vékony harangtorony áll, félkörzáródású bejárat, s hasonló harangablakkal. Egyszerű főpárkánya felett falazott kúpisak. Belső: A kastély bejárata után kisebb helyiség következik, erről nyílik a szegmensíves dongaboltozattal fedett középfolyosó. A síkmennyezetes helyiségek erre a középfolyosóra fűződnek fel, köztük a négy ablaktengelynyi szélességet elfoglaló nagyterem. A folyosó falait, a nagyterem falait és mennyezetét modern kialakítású stukkók díszítik. A nyugati sarokban fiókos dongaboltozatos szoba. Pincéje egy központi pilléren nyugvó hevederes csehűvegaboltozattal fedett. Utcai homlokzata nyolctengelyes, csonkapárkány zárja. A végigfutó könyöklőpárkányon ülnek az egyenes záródású, tagozott szalagkeretes, szemöldökdíszes ablakok. A faltagolás, valamint az ablakok kialakítása az egész épületen megegyezik. Nyugati homlokzata három- (a középső átalakított), a keleti egytengelyes. Udvari homlokzata közepén, 3-3 ablaktengely között, két tengely szélességben portikusz látható: a háromrészes főpárkányt négy darab, tojással díszített római dór (toszkán) oszlop támasztja, a gerendázaton tagozott keretű timpanon.

A síkfödémes portikusz alatti homlokzatot négy, tükrös pilaszter tagolja, közöttük nyílik a szegmensíves bejárat. A belső ajtókeret zárókövében 1842-es évszám. Kontyolt nyeregtető, cserépfedés. A kastély kertjében kis téglány

alakú épület áll, mely egykor talán kápolnaként funkcionált, később tejesarnokként szolgált. A főhomlokzat párkányát két toszkán főszozlop és négy toszkán oszlop tartja, egyre növekvő oszloptávolsággal. Pronaoszát a naosztól elválasztó falát két, félkörzáródású, kőkeretes ablak, töri át, hasonló két ablak töri át anaosz oldalfalait is. A kápolna többi fala jellegtelen, csupán a főpárkány fut végig a falakon. A kastélytól keletre magas, vékony harangtorony áll, félkörzáródású bejárattal, s hasonló harangablakkal. Egyszerű főpárkány felett falazott kúpsisak.

A település fontos népi építészeti öröksége, a **Petőfi Sándor u. 22. szám alatt található lakóház.**

Utcai homlokzata lizénakeretezésű, kéttengelyes, ereszpárkánya fölött nagyméretű oromzat emelkedik, két kis padlástéri ablakkal. Egyenes záródású ablakai szalagkeretesek, s a főhomlokzatra fut ki a tornác szegmensíves bejárata. Udvari homlokzata előtt hat lábazatos, fejezetlemezes pilléren nyugvó, gerendafödémes tornác fut végig. Hátul átalakított istálló. Keleti falát három támpillér támasztja, kis ablakok törik át. Nyeregtető, cserépfedés. Belső: Középbejárata két szakaszos, síkfödémes konyhába vezet, füstfogó gerendája mögött élszedett sarkú kemence látható. Udvari szobája gerendafödémes. A tornácról további helyiség, így egy gerendafödémes fészker nyílik. Utcai homlokzata lizénakeretezésű, kéttengelyes, ereszpárkánya fölött nagyméretű oromzat emelkedik, két kis padlástéri ablakkal. Egyenes záródású ablakai szalagkeretesek, s a főhomlokzatra fut ki a tornác szegmensíves bejárata. Udvari homlokzata előtt hat lábazatos, fejezetlemezes pilléren nyugvó, gerendafödémes tornác fut végig. Hátul átalakított istálló. Keleti falát három támpillér támasztja, kis ablakok törik át. Nyeregtető, cserépfedés.

A település értékeinek megőrzésének érdekében **helyi egyedi védelmet élvez:**

Lakóház

- Mesterházy (Pál)-kúria, Mesterháza, Petőfi Sándor u. 15. hrsz, 106/1 hrsz.
- Mesterházy (Ferenc)-kúria, Mesterháza, Petőfi Sándor u. 21. hrsz, 128 hrsz.

Fogadalmi emlékek, síremlék:

- Fő utca 35. 148 hrsz – Kereszt;
- Lurdi barlang 102/4 hrsz;
- Mesterházy kriptá 167 hrsz temető
- Mesterházy István lovas honvéd ezredes emléke 167 hrsz temető (obeliszk).

A településen régészeti lelőhely található: a Laskod dülő dülőnevek alapján feltételezett Árpád-kori település.

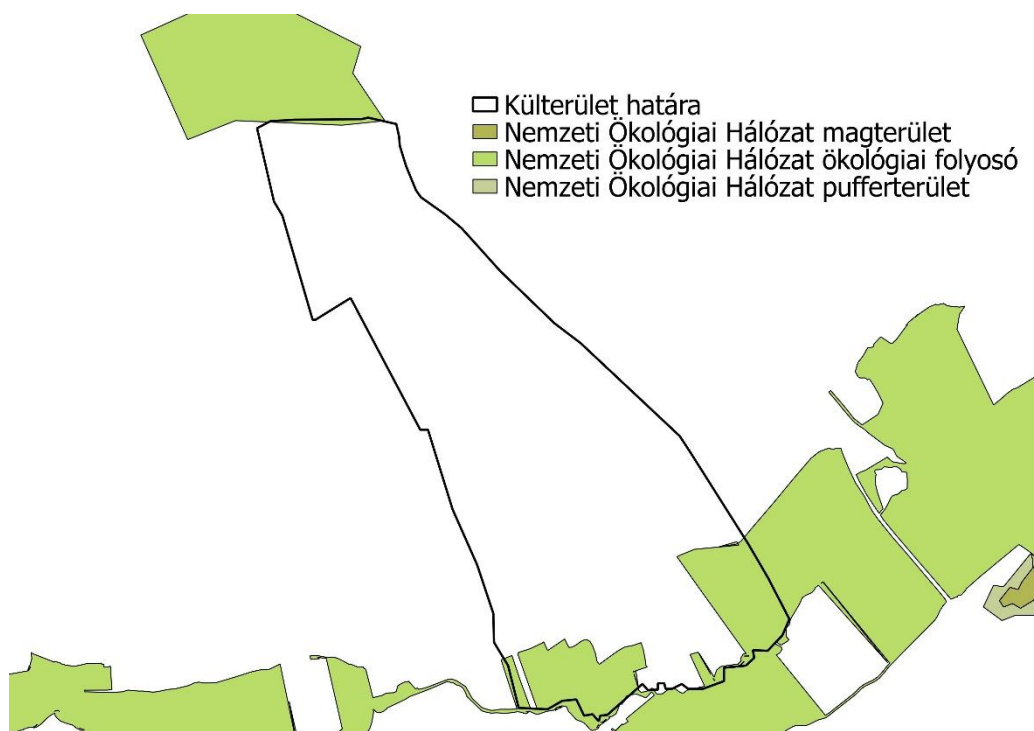
A települést európai közösségi jelentőségű **Natura 2000 természetvédelmi rendeltetésű terület, Nemzeti Ökológiai Hálózat övezetei és Tájképvédelmi övezet is érinti.**

A terület jelölő élőhelyei:

- Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén *Quercus robur*, *Ulmus laevis* és *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* vagy *Fraxinus angustifolia* fajokkal (*Ulmenion minoris*)
- Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)
- Folyóvölgyek *Cnidion dubii*-hoz tartozó mocsárrétjei

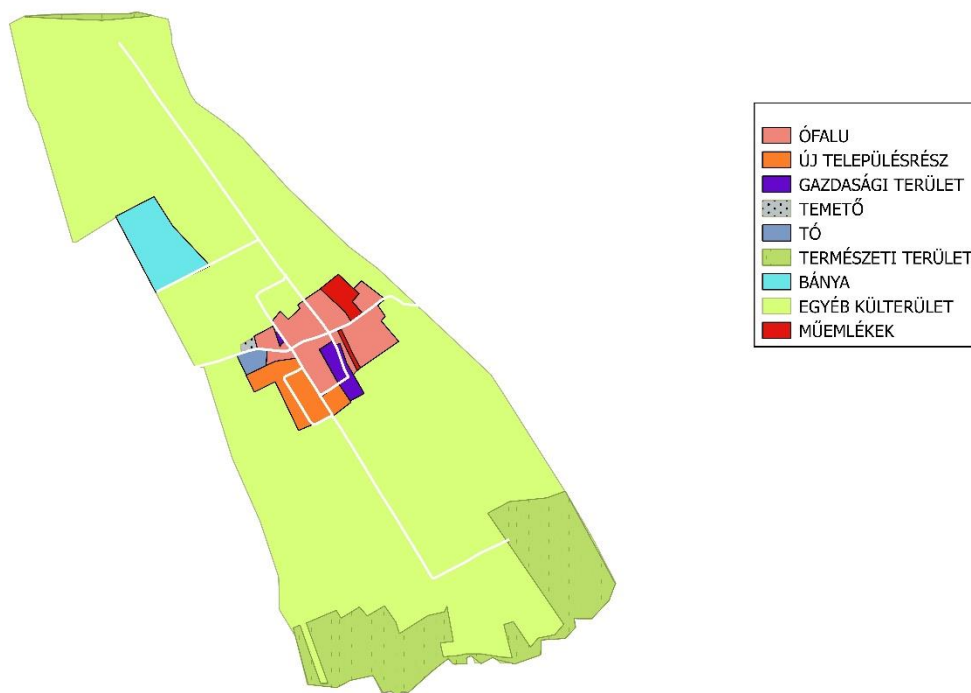
A terület jelölő fajai:

- vágócsík (*Cobitis taenia*)
- halványfoltú küllő (*Gobio albipinnatus*)
- erdei szitakötő (*Ophiogomphus cecilia*)
- tompa folyamkagyló (*Unio crassus*)
- vidra (*Lutra lutra*)
- vöröshasú unka (*Bombina bombina*)
- tarajos gőte (*Triturus cristatus*)
- vérfügboglárka (*Maculinea teleius*)
- zánótboglárka (*Maculinea nausithous*)
- nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*)
- haris (*Crex crex*)

4. Településképi szempontból meghatározó, eltérő karakterű területek

A település lakóterületén alapvetően két eltérő településkaraktert lehet meghatározni. Az egyik, a már a 19. század végén a települést alkotó egyetlen utca, a mai Petőfi Sándor utca, a kastélyhoz közelebb eső része. A másik eltérő településkarakterű lakóterület a fiatalabb településrész, a Kossuth Lajos utca és a Zrínyi Miklós utca területe. Természeti területként sajátos növénytakasulásaival és állatfajaival került elhatárolásra a Répce menti Natura 2000-es terület.

1. ÓFALU
2. ÚJ TELEPÜLÉSRSZ
3. BÁNYA
4. TERMÉSZETI TERÜLETEK
5. MŰEMLEKEK
6. TEMETŐ
7. TÓ
8. GAZDASÁGI TERÜLET
9. EGYÉB KÜLTERÜLET

5. A településkép minőségi formálására vonatkozó ajánlások

ÁTFOGÓ TELEPÜLÉSKÉPI JAVASLATOK

Épületmagasság

A településen belül az egyszintes lakóépületek vannak túlsúlyban és ezek közé ékelődnek be a kétszintes, tetőtér beépítéses épületek. Az egyszintes házak között is vannak magassági eltérések a típusoknak, tetőkialakításnak megfelelően.

Egy utca, vagy településrész vonzó arculatának egyik kulcsa a közel azonos épületmagasság. Az újonnan épülő, esetleg felújítandó épületnek is ugyanolyan magasságúnak kell lennie, mint a többi ház. Az épületek magassága tetőtér beépítése estén sem változhat. A kedvező utcakép megtartása és kialakítása érdekében az épületek utcai homlokzatmagasságának és utcai homlokzatszélességének megközelítően azonosnak kell lennie.

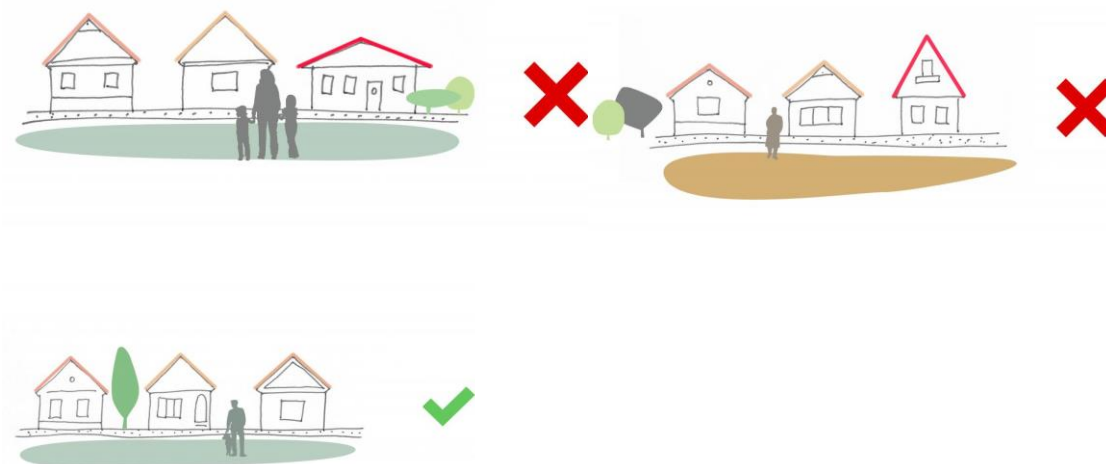

Tetőtípus, tetőhajlásszög

A településrészen megtalálható tetőtípusok: nyereg-, és sátoertő, csonka konytető.

Kövessük a már kialakult rendet és igazítsuk a lakóépületünk tetőtípusát a környezetünkhöz!

Új építés esetén a területre jellemző, hasonló tömegű és egyszerű tetőformájú épületben gondolkodjunk. A túl meredek („alpesi”) illetve túl alacsony („mediterrán”) hajlásszög, vagy a tördelt, bonyolult tetőforma idegenül hat és megbontja a település egységes utcaképét, ezért kerülendő.

Zöldfelületek, kertek

Törekedjünk a rendezett kert fenntartására, kerüljük nyílt burkolt felületeket a kerthasználat során! A személyautó használat során elegendő csupán a kerék nyomvonalát burkolni, lehetőség szerint használjunk gyeptéglát! Törekedjünk az árnyékos zöld helyek kialakítására! A közterületek tisztán tartására figyeleljünk!

Fényszennyezés

Kerülni kell a hideg, fehér fényű világítást. A talajszintbe épített fényvetőket melyek felfelé sugároznak lehetőség szerint kerüljük! A fényeknek, díszvilágítás esetén is lefelé kell irányulniuk. A 22 óra utáni időszakban kevesebb fény is elegendő, a köztérek fényét javasolt csökkenteni, valamint célzottan a szükséges területre irányítani, ilyenkor a nem közcélú világítást érdemes kikapcsolni.

ÓFALU

A település fő utcája Petőfi Sándor utca, őrzi leginkább a hagyományos településképet. A Petőfi utca főként lakóházakból áll, melynek számos épülete az eredeti karakterek megőrzésével került felújításra. Az utcák főleg a régi, hosszan elnyúló egyszintes, cselédházakból és parasztházakból állnak, melyek hossz tengelye az utcára merőleges.

Telepítés

Az Ófalu nagy részén minden épület utcafrontos. A településrészen a házak telepítése oldalhatáron álló, a telken belüli elhelyezkedése az esetek nagy részében az utcára merőleges rendszerű.

Javaslat: Az Ófalu településrészen kövessük a kialakult beépítési rendet a hagyományos arculat megtartása érdekében.

Héjazat

A tetőfedőanyag a történelmi településrészen álló épületeknél leginkább égetett kerámiacserép, ritkább esetben pala. Felújításnál törekedni kell a hasonló színű és formájú cserepek alkalmazására. Javasolt a matt égetett természetes alapszínű, nem engóbozott agyagcserép fedés (natúrától a mélyvörös), használata hozzájárul a magaslatookról is jól látható egységes településképhez.

Kerülendő a mű antikolt vagy egyéb mintázatú, nem természetes színű és anyagú cserepek, vagy egyéb anyagú fedések (lemezek, zsindelyek) alkalmazása. A cserép anyaga és színe mellett fontos a megjelenése is. A történelmi településészen a klasszikus hódfarkú vagy egyenesvágású cserepek ajánlottak, melyek számos rajzolatban helyezhetők el a tetőn. Nem

ajánlott a túlhatározott karakterű, szinte önálló életet élő nagyhullámú, nagyméretű cserepek alkalmazása. Kis tetőfelületen ezek a cserepek torzítják a ház külalakját.

Ugyanezen ajánlások vonatkoznak a portán belüli melléképületekre is, hiszen látványukkal ezek is hozzájárulnak a településképhez.

A régi épületek tetőzetén több helyen látni kisebb kiugró, fémlemezről készült szellőző ablakot. Ennek meghagyása, felújítása erősíti a hagyományos utcaképet.

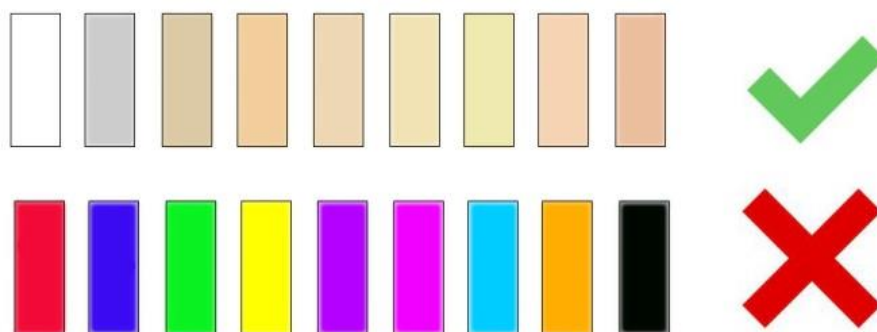
Javaslatok: Az Ófalut jellemző kisebb felületű tetőkre ne helyezzünk nagyméretű cserepeket! A cserép színe minden esetben az égetett agyag színe vagy annak közeli árnyalata legyen!

Homlokzat

Az épületek homlokzata nagyban hozzájárul a településről alkotott legelső benyomásunkhoz. Az utcakép egyik kiemelkedő meghatározója. Egy épület homlokzata önmagában is arányos, harmonikus kell, legyen, és ugyanakkor illeszkednie kell a környezetébe, abba a miliőbe, melyben az utca többi épületével együtt létezik. Ezért van az, ha csak egy épület is megjelenésében, színében, anyaghasználatában kirívóan elüt a környezetétől, akkor az egész környezetének arculatát változtatja meg, ráadásul nem pozitív irányba. Ezért is fontos, hogy legalább településrészek szintjén őrizzük meg az egységes pozitív arculatot.

A településrészre jellemző a hagyományos, visszafogott, letisztult, nem hivalkodó színek alkalmazása az épületeken. Az ettől eltérő élénk, rikító színek alkalmazása az arculat megbontását eredményezné. A homlokzatfelületek nagysága nem igényli több szín használatát.

Vakolt homlokzatot alakítsunk ki, sima felülettel! Általánosságban a kapart, dörzsölt, szórt felületképzések idegenek a településrész hagyományától. Nem elfogadható a feltűnő és kirívó színhasználat a homlokzatok tekintetében sem.

A homlokzat túldíszítettségét mindenképpen kerülni kell, az utca sajátos hangulatának megtartása érdekében.

Jellegzetes részletek, homlokzatdíszek

Figyeljük meg a nyílászárók közül lévő eredeti díszeket.

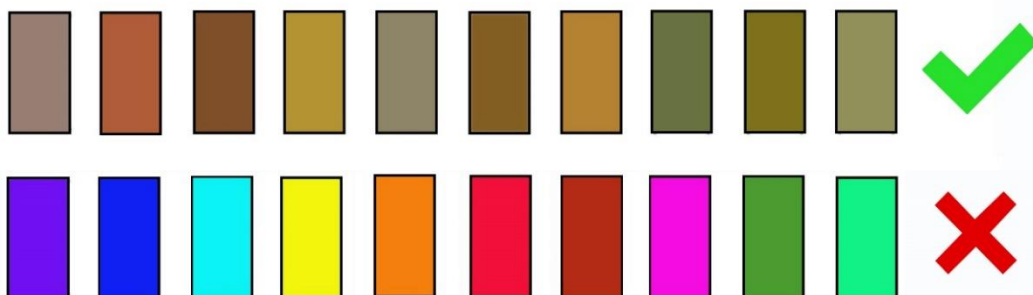
Felújítás során őrizzük meg ezeket eredeti formájukban az utókornak!

Nyílászárók

A hagyományos házakon, az utcáfronton 2 vagy 3 ablak található, melyek osztottak és álló formátumúak. Az ablaknyílás aránya meghatározó: a nyílások nyújtott arányúak, azaz magasabbak, mint szélesebbek. Azonos ablakméret más-más ablakosztással egészen eltérő megjelenést, hangulatot ad a háznak.

Az ablakok stílusát a modern, hőszigetelt nyílászárókkal is tökéletesen lehet érvényesíteni. Nyílászárók felújításánál mindenképpen a fa használata javasolt. **A keret színezésénél használjuk föld színeket!**

Az
utólag

felszerelt fehér redőnytokok beszerelése helyett gondoljuk át a rejtett, fa vagy famintázatú, lehetőleg a nyílással azonos színű árnyékoló szerkezetek elhelyezésének lehetőségét. **A lamellás kialakítású zsalugáter ugyan nem jellemző az területen, de jó megoldás lehet a tömör kialakítású külső spaletta elhelyezése!**

Jellegzetes részletek, párkányok

Figyeljük meg az eredeti párkány kialakítást és őrizzük meg méretét!

Lábazat

A házak lábazata az Ófaluban több helyen is terméskő burkolatot kapott. Jellemző az ún. zöldpala, vagy kloritpala használata. Kerülendő a ragasztott, csempeszerű utánzatok, ez esetben a sarkokon az élek találkozása nem megoldott. A történelmi településrészen hagyományosan egyenes vágású, nagyméretű, habarcsba rakott és fugázott, helyben bányászott kövekből készültek az épületek és a kerítések lábazatai.

Ahol a lábazat elválasztását festéssel oldják meg ott mindenképpen törekedjenek a homlokzattal harmonizáló, a homlokzat színétől csak egy-két árnyalattal eltérő tónus használatára. A legjobb a hagyományos, szürke színű lábazat kialakítása.

Javaslatok: A homlokzat színe legyen fehér vagy használjunk természetes, föld színeket, azok legvilágosabb árnyalatait!

Nyílászárók felújításánál a fa használata javasolt. Tartsuk meg az eredeti ablakkiosztást, méreteket és darabszámot!

Lábazat kialakításánál is törekedjünk a helyben meglévő terméskövek használatára és minden esetben kerüljük a ragasztott lapokból álló utánzatokat!

Kerítések

Az Ófaluban az alacsony félig áttört betonkerítés számít hagyományosnak. Ezeket sokszor maguk a háztulajdonosok készítették, ezért is látványos, hogy szinte nincsen két egyforma, mert díszítésükben mindegyik eltér egymástól. A közeli Bő településen pedig voltak olyan mesterek, akik ilyen kerítés oszlopok és panelek előállításával foglalkoztak, de ők is törekedtek valamilyen egyedi mintát megjeleníteni. A történelmi településrészen mind az áttört, mind a tömör típusú kerítés építése elfogadható.

A kerítések kialakítása, felújítása során javasolt a helyben fellelhető természetes anyagok használata. Terméskőből készült lábazatra fa kerítéselemeket helyezve pozitív hatással leszünk az utcaképre.

Javaslat: Kerítések kialakítása során alkalmazkodjunk az utcában esetleg már kialakult szokáshoz, rendhez. A kerítések magassága egységes kell, legyen, még akkor is, ha élő sövényt használunk telkünk határolására.

ÚJ TELEPÜLÉSRÉSZ

A településrész legtöbb épülete egy korszakot jellemző típusházak, melyeket az idők során sok esetben kibővítettek, átalakítottak. Egy kisebb részük pedig még ennél is fiatalabb, a település ezen részein az épületállományban már megjelennek az újabb, akár kétszintes épületek is.

A tető a ház alakjának függvényében sátor vagy nyereg kialakítású. A házak színei visszafogottságukkal harmonizálnak egymással. A kerítésekre az áttört és áttörésmentes egyaránt jellemző.

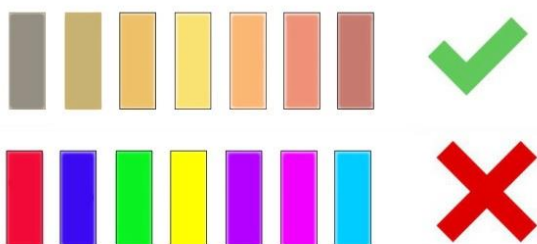
Héjazat

A tető héjazatának kialakításakor itt sem ajánlott a túlhatározott karakterű, szinte önálló életet élő nagyhullámú, nagyméretű cserepek alkalmazása. Helyettük a hódfarkú vagy egyenes vágású cserepek alkalmazása a javasolt. A nagyobb tömegű és nagyobb tető felülettel rendelkező újjépítésű épületek esetében, elfogadható a beton cserép és a zsindey is, de a formák tekintetében itt is a visszafogottabb cserepeket javasoljuk használni!

Javaslat: A héjazat színe minden esetben az égett cserép színe vagy annak nagyon közeli árnyalata legyen!

Homlokzat

Vakolt homlokzatot alakítsunk ki, közel sima felülettel, kapart, dörzsölt, szórt felületképzések megengedettek. Nem elfogadható a feltűnő és kirívó színhasználat, törekedni kell a pasztellszínek alkalmazására.

Javaslat: Kerüljük az Ófalu településrészre inkább jellemző világos, fehér homlokzati színeket! Használjuk az eredeti szürke, és egyéb színárnyalatok világosabb tónusait.

Kerítések

A kertvárosias településrészre az áttört típusú kerítések jellemzőek. Felújításnál és új építésnél is ezt a típust részesítsük előnyben! Új építésű házak elé pedig egyáltalán ne építsünk tömör kerítést, hanem láttassuk házunk szép homlokzatát! Ha mégis jobban el szeretnénk bújni a kíváncsi tekintetek elől, akkor inkább ültessünk sövényt a kerítés mögé!

Javaslat: Használjunk helyben meglévő természetes anyagokat a kerítés építéséhez! Bátran használjunk sövénykerítést, de a magasságát rendszeres nyírással igazítsuk a szomszéd kerítésekhez.

ZÖLDTERÜLETEK, TEMETŐ

A településen több nagyobb közpark és egy tó is található. Nagyságuk megfelelő, karbantartásuk megoldott. A temető állapota megfelelő. Ügyelni kell a köztisztaság fenntartására, és biztosítani kell a lehető legtöbb árnyékos és hűvös pihenőhelyet!

GAZDASÁGI TERÜLETEK

A település lakóterületéhez közel, újonnan épülő létesítményeknél javasoljuk a települési karakterhez való illeszkedést, természetes, helyi anyagok használatát! Mellőzzük a fényes, csillogó anyagok (fémlemezborítás), élénk színek alkalmazását!

EGYÉB KÜLTERÜLETEK, TERMÉSZETI TERÜLET

A tájkép a falu arculatának meghatározó eleme. Az értékes tájkép fenntartása érdekében, ahol a szabályok az építkezést nem tiltják, ott a külterületi épületeket hagyományos formában, természetes anyagokból kell kialakítani, és magasságuknál különösen figyelni kell, az alacsony, tájba simuló méret betartására.

Az épületek tetőfedésére égetett cserép, vagy azzal egyező színárnyalatú betoncserép javasolt. A csillogó és rikító színű fémfedést, illetve fémborítást minden épület esetében mellőzzük, mert zavaró hatású lehet a tájban.

Mezőgazdasági és ipari épületek esetében a semleges vagy természetes földszíneket érdemes alkalmazni a homlokzatok színezésekor.

A közművezetékeket és az elektronikus hírközlési vezetékeket és azokhoz tartozó építményeket tájba illesztett módon, kell elhelyezni, ha mód van rá, akkor a felszín alatt.

A külterületi fásítás során kizárólag őshonos fafajokat lehet ültetni, más fajok habitusukban, karakterükben megváltoztatják a tájképet.

6. Jó példák Épületek, építészeti részletek

Az Ófaluban meghagyott és felújított tornác. Az épület színezése visszafogott, sötétebb lábazattal. Figyeljük meg a cserép színét és anyagát, valamint a tetőszellőző nyílást! Az ablakokon fából készült zsalugáterek. Az ablak alsó párkánya eredeti formájában megőrzésre került.

Az ófalu hagyományos tömör kerítése alacsonyan került kialakításra.

Figyeljük meg az Ófalu eredeti ajtajának alakját. Anyaga fa, színe zöld.

A világos homlokzat szín, sötétebb tónusú lábazattal harmonizál. Az alacsonyabb áttört kerítés illeszkedik az épülethez. A sátortető cserépfedése illeszkedik a települési környezethez. A nyílászárók elhelyezkedése, száma, kiosztása nem változott.

A nyílászárók elhelyezkedése, száma, kiosztása nem változott. Az eredeti díszek megőrzésre kerültek, a homlokzat színe fehér, a redőnyök fa hatásúak.

Figyeljük meg az eredeti nyílászáró színét! A párkány megőrzésre került. A spaletta belül került kialakításra.

Az Új házak településrészen látható lakóház, a harmonizációra és egyszerűsége törekszik. A homlokzat színezése nem az ófalura jellemző, a tető színében anyagában illeszkedik a településrészhez.

Az Ófalu településrésze jellemző fehér homlokzatszínezés, jellegzetes kő lábazat. A nyílászárók kiosztása, formája, anyaga eredeti. A tető anyagfedése cserép, illeszkedik az ófalui hangulathoz!

7. Jó példák

Sajátos építményfajták, egyéb műszaki berendezések

A település arculatába illeszkedő információs tábla.

Napelem, napkollektor

Magyarországon is egyre elterjedtebb a napenergia felhasználása. Napelemen kívül a napkollektor használata is kezd elterjedni. Mindkét esetben a technológia adott, a napelemek, napkollektorok kinézetén esztétikailag nem lehet javítani, azonban a tetőkre való felhelyezésnél az esztétikai megjelenésre már oda kell figyelni több szempontból is.

Ezeket a berendezéseket az utcakép védelmében az utcafronttól a lehető legtávolabb, például a hátsókerti tetőfelületen célszerű elhelyezni. Érdeemes a paneleket egy tömbben tartani, a lépcsőzés és az ugráló vonalvezetés megbontja a tető egységes, nyugodt látványát.

Elhelyezésük csak oromzatos magastetőn, és kizárólag a tetősíokban maradván kívánatos, ne döntsük meg semmilyen irányban. Védett utcakép, vagy homlokzat esetén, vagy ha a déli tájolással a fentiek nem egyeztethetők össze, meggondolandó a kertben, támfalra, esetleg a kerítésre való telepítésük.

Parabola, légkondicionáló, parapet, riasztó

Az utcai homlokzatra ne helyezzünk parabolaantennát, légkondicionáló berendezés külső egységét, illetve ha lehet parapetet se, valamint közművezeteket közterületről látható módon se helyezzünk el. Ezek mind megbontják a homlokzat egységét, még akkor is, ha egy szépen felújított épületről beszélünk. Ezek kerüljenek a ház hátsókert felé néző falfelületére.

A riasztóberendezésről is külön szót kell ejteni. A riasztó külső egysége a legszebb homlokzat látványát is megtudja bontani. Nem javasolt a berendezést a főhomlokzat közepére helyezni, hanem esztétikusabb és településképileg is szerencsésebb hely az oldalhomlokzat, esetleg egy takart hely, hiszen a legtöbb esetben nem a fény, hanem a hangjelzés és a biztonsági szolgálathoz való közvetlen kapcsolat a lényeges a riasztás folyamatában.

Légvezetékek

Településeinken nagy gondot jelent a mára már kaotikussá vált légvezetékek visszataszító látványa. Sok település ófalui részén már csak földkábeles bekötéseket engedélyeznek. Mesterháza is olyan értékes településrészekkel rendelkezik, ahol érdemes lenne a kiváltások lehetőségével élni.

Feliratok, reklámok

A településen ne használjunk világító, villogó feliratokat, helyettük alkalmazzunk megvilágítást!

Készült Mesterháza Község Önkormányzata megbízásából, a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvényhez kapcsolódóan

Polgármester: Dohi Zsolt

Főépítész: R. Takács Eszter

Szerző: Virág Attila

Fotók: Orosz György

Drónfotó: Orosz György, Virág Attila

Ábrák: Lechner Lajos Tudásközpont Nonprofit Kft., Orosz György, Virág Attila

A kiadvány a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. tv. védelme alatt áll.

Mesterháza, 2017.